

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Actorvm Ecclesiae Mediolanensis, Pars Tertia - In Qva, Liber Memorialis Ad
populum Ciuitatis, & Dioecesis Mediolanensis, A Beato Carolo Borromaeo
Titvli Sanctae Praxedis compositus continetur

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Clericalium munerum functiones. cap. 30.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10502

candis, vestibus sacerdotalibus efficiendis, opere vario, ac multiplici versantur. De septem ecclesijs, totiusq; anni stationibus, supra diximus; ad Romanarum similitudinem in vrbe constitutis. Quotidianam precationem instituit; quam indulgentia proposita populus vniversus haberet; certo sub noctem exaudito campanarum sono. Fests diebus in parochiarum ecclesijs certas supplicationes pro publicis rebus, temporumq; difficultatibus pium populum habere curauit. In vnaquaque parochia sancti die; cuius nomine ecclesia dedicata est, honore præcipuo colere vicinos iussit: tum ieiunium quoque pridie feruare cohortatus est. sacras exercitationes nullo tempore passus est deficere; ad augendam semper populi pietatem. mane; ac vesperi frequentes conciones; crebræ varijs de causis sacre celebritates: magna semper in ecclesijs populi frequentia ad officia pietatis alacritas: celebris vbique sanctissimorum sacramentorum administratio. festi dies ab omni mercandi opere, præter necessarium; tum a profanis spectaculis, choreisque fere ex toto vindicti ieiunia restituta. sed de his hætenus: salutaria enim instituta, corruptelæq; diuini honoris gratia sublata; infinitū prope esset enumerare.

Sacra munera quæ obibat.
Cap. xxix.

Omnia Pontificalia munera magna voluntate obibat ipse. excurrere longius, cum opus erat ad ecclesiam, altare, campanam, & eiusmodi alia consecranda. huiusmodi administrationis gratia; neque laboribus, neq; incommodis parcebat vllis: neque tempestate, vijsve etiam deterrimis vnquam retardabatur. Ea vero tam ad se pertinere secum statuerat; vt licet aliquando, de Vicario generali recipiendo, qui episcopalis ordinis erat, ageretur; denunciauert tamen, nolle se in eâ eiusmodi munerum aliquid transferre. Ac

his minime contentus, ad alia ite veniebat, quibus ad conficiendum Pontificia dignitas necessaria non esset: veluti vestitus est sacrarum virginū, ac professio. Sic officium suum Deo præstabat, gregique sibi commissum cumulatus; sacris functionibus maiorem conciliabat auctoritatem: tum res ipse, ad actionis decus sanctius, & ad euentū fructuosius ministrabantur. ijs eò plus honoris tribuere hoc tempore cōuenire iudicabat, quò magis hæretici detrahere conantur. Sacramenta, quorum est etiã presbyterorum administratio, sæpius ipse tamen obijt; baptismū, festo tempore Paschali; ad similitudinem antiqui ritus; quò tempore ciuitatis infantes iubebat ad id referuari; præterea quòtiescumque rogatus, pietati viri principis alicuius ea in re satisfaciendum putabat. Eucharistiæ præbendæ labores. iam pluribus attigimus locis: erat enim in eo genere frequens. Penitentiam interdum ministrare, ab Episcopi officio alienum non putauit: & Episcopos laudauit Nicolaum Cremonensem, Hieronimum Bergomensem, Franciscum Vercellensem, cum id quandoque fecissent. seque idem velle demonstrauit; licet, quod sciam nunquam perfecerit. Vactionem extremam tribuit pestilentia tempore, sicuti narratum est, matrimonium sæpius sacro ministerio suo celebrauit; quòd libenter primarijs viris cōcedebat: vt ea via sponfos ad matrimonium sancte contrahendum adduceret; immoderataque cohiberet nuptiarum voluptates.

Eius erat non dissimile studium in munerum functionibus exquisite requirendis; quæ ad inferiores clericorum gradus attinent; quibus singulis quid assignaretur officij distincte declarauit; & vnumquemque iussit singillatim obire, dum per eos gradus prouheretur. viri graues, etiam di-

Clericali
munerum
functiones.
CAP. xxx.

dignitate, genereve præstantes; quæque confirmata, interdum etiam pro uecta ætate, ad ecclesiasticum ordinem transibant, humilis tamen clerici munia exequabantur; nunc custodienda, mundandave ecclesia; nunc ære conuocationis gratia pulsando; alias vasculum thuris ministrando aliàs presbyteris sacrum facientibus vel Eucharistiam distribuentibus inseruendo: quæ quidem ad populi documentum, ad sacrorum dignitatem, ad fructum eorum qui faciebant, mirum quiddam valebant, neque vero quemquam ad superiorem ordinis gradum admittebat; cuius de inferioris functione adhibita testimonium non videret: id quod etiam prouinciali decreto sancierat.

De initiandis, & recipiendis ad munera ecclesiastica. Cap. xxxj.

Cum permagni referat in Ecclesia: quæ de hominibus in sacrum ordinem recipiendis, vel ad sacra munera admittendis disquisitio habeatur; de qua grauer veteribus Ecclesie decretis, recentibusq; præceptum est: tum de moribus, tum de literis periculum fieri diligenter iubeat: siue quis ordinandus; siue ecclesiastico muneri perpetuo deligendus; siue ad cõfessiones audiendas, cõcionesve habendas admittendus esset, qua in re nimis exquisitam interdum interrogandi diligentiam questos esse nonnullos audiuius. Carolo quidẽ ea res cordi vehemẽter erat vnde populorũ salus magna ex parte pendere videretur. satis erat illi tamẽ, quãtum rei grauitas posceret, tantum in ea poni sedulitatis. At erat ab eo quoq; alienus, vt cuiquam in eo genere parceret: licet ob doctrinam, auctoritatemve quibusdam paulò durius videretur, communem experimenti conditionem subire. his vero de causis Carolus faciebat; quod opinionioni, ac famæ sæpe veritas nõ respõdet; quod alioqui doctissimus, ea quandoque negligit, de quibus agitur: omnino, quod, si est idoneus, su-

Part III.

missionis christianæ gratia, homo Christo consecrandus, vel iam sacer, illud fructuose pati potest: si vero minus idoneus; merito probandus offertur, vt possit repelli. præterea, vero, quia sacrorum canonũ accurata custodia, quæ illi summo opere proposita erat, ita videretur postulare: ne qua parte disciplinæ sacre, quasi rimas negligens: forte ruinæ periculum adiret. Interrogandi rationem unicuiq; ordini cõuenientẽ decretis prouincialibus expressit. Subdiaconos creandos præcipua statuerat esse probandos diligentia; quod eo gradu diuinis sese perpetuo manciparent officijs; perpetuaq; castitatis lege deuincent. Ab ijs qui essent initiandi, certo die coram se vocatis, testimonia multa exigebat, de natalibus, de vitæ ratione, de sacramentorum vsu, de diuinis officijs, de promulgatione nominis, de patrimonio si de subdiaconatu ageretur, de approbatione doctrinæ; alijsq; de quibus hoc loco mihi explicandum nõ arbitror; cum ea decretis ad concilij Trid. normã descriptis contineantur, quæ sunt in promptu. Ibi vero ipse cuiq; vultum compositione, vestitum diligenter cõsiderabat, si ordini ecclesiastico essent accõmodata. Subdiaconos, presbyterosq; designatos, certis ante ordinationem diebus in remotum locum venire, ibique relictis omnibus, apto aliquo sacerdote duce, salutari contẽplatione sese exercere iubebat cuius adiumento ad meliorẽ, sanctioremq; vitam, suscipiendiq; muneris plenam cognitionem, adducerentur. ad eam rationem tradendam a societate I E S V primò ductam, multos de mũ presbyteros plane aptos ipse habuit. locũ ad eam exercitationem accõmodatum, multis cubiculis distinctam, ædificauit, in hortis ecclesie, quæ Canonicæ nomine appellatur; & Asceteriũ congruenter nominauit. Ad alios Episcopos, huiusmodi sacra-

O o 3 menti